

Hartianärviäinen

Bredhuvad mögelbagge

Latridius brevicollis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Hartianärviäinen on hyvin pienikokoinen (noin 2,5 mm) ja väriltään himmeän tummanruskea kovakuoriainen. Sen etuselkä on leveä ja pyöreäkulmainen. Peitinsiivet ovat soikean kuperat, munanmuotoiset. Se muistuttaa paljon muita lähisukuisia närviäislajeja.

Elinympäristö ja levinneisyys

Hartianärviäinen on vanhojen metsien laji, joka viihtyy metsissä, joissa on runsaasti vanhoja kääpäisiä lehtipuita. Monet havainnoista ovat koivupötkelöiltä, mutta se on tavattu myös tervalepältä ja jalavalta. Aikuisia kuoriaisia tavataan yleensä käävillä, kaikki uudet havainnot on kuitenkin tehty pyydyksillä. Suomessa laji on tavattu suppealla alueella yhteensä noin kymmenessä paikassa Mäntsälässä, Lammilla, Hattulassa, Padasjoella ja Lahden seudulla.

Nykytila ja uhkatekijät

Hartianärviäistä uhkaa lahojen lehtipuiden väheneminen Etelä-Suomen metsissä. Kaikki tuoreet havainnot ovat suojelualueilta, mutta laji saattaisi edelleen löytyä myös runsaslahopuustoisesta talousmetsästä.

Hoitosuositukset

Hartianärviäisen esiintymispaikka tulisi jättää kokonaan metsänkäsitelyn ulkopuolelle tai käsitellä varovaisesti kaikki lahopuut säästäen. Myös esiintymispaikan ympäristössä tulisi säästää lahot ja kuolevat lehtipuut sekä tarvittaessa lisätä aktiivisesti lehtilahopuun määrää. Hartianärviäisen esiintymisalueella olevat lehtipuustoiset säästöpuuryhmät, arvokkaat elinympäristöt sekä vesistöjen suojakaistat parantavat lajin mahdollisuuksia säilyä ja levitä uusillekin esiintymispaikoille. Runsaslahopuustoisten metsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Rassi, P., Alanen, A., Kemppainen, E., Vickholm, M. & Väisänen, R. 1985. Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. Osa II Suomen uhanalaiset eläimet. Komiteamietintö 1985:43, Ympäristöministeriö, Helsinki. 466 s.

Kuva: Pekka Malinen, Luomus, CC-BY-SA-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)